

17. Jurisprudența. Noțiuni și particularități – jurist Avornic Gheorghe și jurist Șandrovski Nicolae de la Universitatea de Studii Politice și Economice Europene “Constantin Stere” din Chișinău, Republica Moldova.

În lume există două mari sisteme de drept, anglo-saxon sau common law și romano-germanic sau continental, din care face parte și sistemul de drept al Republicii Moldova. Ambele sisteme se deosebesc prin diverse trăsături specifice și în special prin izvoarele dreptului, fapt ce a condiționat o diferență netă între sistemele menționate. Aceasta, indiferent de faptul că sistemele de drept respective au aceeași rădăcină, adică dreptul roman.

În acest context, sunt bine cunoscute principalele categorii de izvoare ale ambelor sisteme de drept, adică precedentul judiciar în dreptul anglo-saxon și legea în dreptul continental. Deosebirea enunțată în sursele dreptului s-a păstrat chiar indiferent de acceptarea teoriei separării puterilor în stat, de statele care fac parte din ambele sisteme de drept. Anume, în common law, atribuția de a crea legea este împărțită între autoritatea legislativă prin adoptarea actelor normative după modelul parlamentarismului clasic și autoritatea judecătorească, care este investită cu o astfel de atribuție în cadrul înlăpturii justiției. Indiferent de suprapunerea creată, procesul de adoptare a legilor funcționează efectiv, iar înlăptuirea justiției este eficientă.

Problema aplicării în dreptul continental a jurisprudenței este dificilă nu numai din cauza tradițiilor formate, dar și din motivul rigidității sistemului de drept în general, care urmează a fi reformat și ajustat înainte de a introduce precedentul judiciar în categoria izvoarelor de drept. Deși, hotărârile Curții Europene pentru Drepturile Omului deja constituie un astfel de izvor, care este aplicat în mod direct și nemijlocit la examinarea concretă a cauzelor de instanțele de judecată din Republica Moldova.